

Szerkesztői kommentár

Az *Orvosi Hetilap* jelenlegi tematikus kardiológiai lapszáma szerkesztőjeként olyan aktuális témákat igyekeztem válogatni, amelyek területén mind a diagnosztikában, mind a terápiában jelentős fejlődés következett be az elmúlt években. Az egyes publikációk szerzői, az adott szakterület kiemelkedő hazai szakteknintélyei a legújabb eredmények összefoglalásával, a legfrissebb nemzetközi irányelvek alapján áttekintik az adott téma legfontosabb elméleti és gyakorlati szempontjait.

Sorrendben az első dolgozat a koszorúér-betegség legsúlyosabb formájával, az akut coronariaszindrómával (ACS) foglalkozik, amely gyakran életveszélyes állapotot jelent és magas halálozással jár. Ezen a téren mind a diagnosztikában, mind pedig a terápiában az utóbbi évtizedben jelentős előrelépés és szemléletváltás történt, több új ajánlás jelent meg, amelyeket minden gyakorló orvosnak ismernie kell ahhoz, hogy szükség esetén megfelelő segítséget tudjon nyújtani a betegek számára. Hazánkban is kiépültek és mára az egész ország területén a hét minden napjának 24 órájában elérhetővé váltak azok az intervenciós centrumok (jelenleg 19 centrum), ahol a legsúlyosabb betegek legkorszerűbb ellátása biztosítva van. Ennek eredményeképpen hazánkban jelentősen csökkent az ACS korai halálozása az elmúlt másfél évtized során.

A cardiovascularis morbiditási és mortalitási mutatók javulásában szerepe van a gyógyszeres kezelés fejlődésének is. Ezek között kiemelt jelentőségű az antithromboticus terápia, amelynek legújabb eredményeit és a kezeléssel kapcsolatos legfontosabb ismereteket foglalja össze a sorrendben következő dolgozat. Ebben elsősorban az új orális antikoaguláns szerekkel kapcsolatos legfrissebb adatok olvashatók, valamint azok előnyei a hagyományos warfarinhoz képest. Az új szerek alkalmazása során nincs szükség rendszeres laboratóriumi vizsgálatra, és a súlyos vérzés, különösen az agyvérzés esélye is sokkal kisebb a régi szerekhez képest.

A tartós orális antikoaguláns kezelés thromboembóliás preventív hatása egyértelműen bizonyított pitvarfibrillációban (PF), amely a klinikai gyakorlatban a leggyakoribb szívritmuszavar. A PF legsúlyosabb szövődménye a stroke. Megközelítőleg minden ötödik ischaemiás stroke hátterében PF áll. A thromboembolia kockázatának felmérése ezért is fontos feladat minden újonnan felismert PF esetén. Ezzel a témával foglalkozik a következő közlemény, amely ismerteti azokat a thromboembolia és a vérzéses rizikó felméréssel kapcsolatos pontrendszer-

ket, amelyek a klinikumban jól használhatók (CHADS₂, VASc és HAS-BLED score).

A krónikus szívelégtelenség jelenleg komoly népegészségügyi problémát okoz szerinte a világban. A betegség magas halálozással jár és incidenciája folyamatosan növekszik. A patofiziológiai szemléletben bekövetkező változások és az elmúlt években publikált nagy randomizált klinikai tanulmányok eredményei jelentős változást hoztak a betegség gyógyszeres kezelésében. Ebben az évben jelent meg az Európai Kardiológiai Társaság (ESC) akut és krónikus szívelégtelenség diagnosztikájára és terápiájára vonatkozó legújabb irányelve, illetve az amerikai kardiológus társaságoknak (ACC/AHA/HFSA) a szívelégtelenség gyógyszeres kezelésére vonatkozó irányelv megújítása is, amelynek összefoglalását tartalmazza a következő dolgozat. A közlemény az új irányelvek tükrében áttekintést ad a krónikus szívelégtelenség gyógyszeres kezelésének aktuális helyzetéről és az új klinikai vizsgálatok eredményeiről.

Az ESC az Európai Légzéstudományi Társasággal (ERS) együtt 2015-ben elkészítette a pulmonalis hypertonia (PH) diagnosztikájáról és kezeléséről szóló szakmai irányelvét. Ezt foglalja össze a következő dolgozat. Az új ajánlás tartalmazza a pulmonalis hypertonia diagnosztikus kritériumait és új diagnosztikus algoritmust javasol a kivizsgálás menetére. A korábbiakhoz képest számos változás történt a gyógyszeres kezelésben, így megújult a terápiás algoritmus is. Az irányelv felhívja a figyelmet a pulmonalis hypertonia speciális centrumban történő kezelésének kiemelkedő szerepére.

Végezetül a tematikus lapszám utolsó összefoglaló közleménye a cardiovascularis medicina talán rövid távon kevésbé látványos, de hosszú távon annál eredményesebb területével, a prevencióval foglalkozik. Bár a szív- és érrendszeri mortalitás főleg az iparilag fejlett országokban az utóbbi évtizedekben jelentős csökkenést mutat, még mindig ezek a betegségek jelentik a korai halálozás fő okát világszerte. A szerzők áttekintik az ebben az évben megjelent európai prevenciósi irányelv alapján a cardiovascularis prevenciósi stratégiákat, az elérendő célokat, a legfontosabb életmódbeli javaslatokat és a szekunder prevenció gyógyszeres kezelési lehetőségeit.

Remélem, hogy az *Orvosi Hetilap* kardiológiai lapszáma hasznos segítséget fog nyújtani a mindennapi munka során.

Prof. dr. Czuriga István
a lapszám vendégszerkesztője